

El model cooperatiu, l'empresa del futur

Les iniciatives basades en l'economia solidària plantegen una alternativa sòlida al model capitalista i creixen a Catalunya i al Poble-sec

La Barcelona dels barris que dibuixa-va el mestre de periodistes Josep Maria Huertas Claveria als seus articles al 'Brusi' sobreviu malgrat notables en-vestides. Superada l'amenaça del macrocomplex d'EuroVegas, l'ombra de la turística 'marca Barcelona' no eclipsa el cooperativisme, un model econòmic a l'alça al país, a la seva capital i també al Poble-sec.

El 15% dels catalans són socis d'alguna de les 4.796 cooperatives registrades a Catalunya, segons dades del Ministeri de Treball i Seguretat Social del mes de juny de 2012. I és que l'any passat se'n van crear 140, vint-i-set més que les 113 de l'any 2011; de la mateixa manera que al barri ja superen la desena, molt per sobre de les dues que vam comptabilitzar el gener de 2011.

Aquest creixement s'emmarca en un context de crisi en què les cooperatives han esdevingut una alternativa emergent. Per a Xavier Latorre, de les comissions de Trocasc i CooperaSec, "aquesta situació ens ha d'enfortir iniciatives que vagin cap a un altre model de produir, consumir i de relacionar-nos des dels valors de la cooperació, reciprocitat, equitat i solidaritat; i anar realitzant un contrapoder que ens possibiliti a mitjà termini la viabilitat d'una societat postcapitalista".

Barcelona concentra el 67,1% de les cooperatives que hi ha a territori català, unes societats que es caracteritzen per ser "més competitives i compromeses amb el seu entorn que algunes empreses tradicionals", tal i com explica l'economista Xavier Isern, director de l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa. Una de les característiques de les cooperatives és la diversitat de sectors que aglutina, allunyant-se de la vinculació agrària que sol dominar en l'imaginari

Foto: Laura Roca

Un membre de La Seca, amb el seu fill, recull la seva comanda

Foto: Laura Roca

Cooperants d'El Carretó ultimant els productes ecològics

col·lectiu. De fet, les cooperatives agràries signifiquen només un 6% del total, per sota de les dedicades a l'energia i la sostenibilitat i, sobretot, les d'ensenyament i el sector sanitari, englobades en les cooperatives de serveis (70%).

Fil a l'agulla, Petit Molinet i Babàlia

Segons dades d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom de la Generalitat de Catalunya, les cooperatives de serveis són les que més pugen en els darrers anys. Una fórmula en què els socis són professionals que decideixen unir-se per mancomunar serveis i aconseguir així una sostenibilitat de què no gaudirien de manera autònoma. És el cas de Fil a l'agulla, un grup de cinc dones que treballen en l'acompanyament de processos de presa de consciència que contribueixin a la transformació

personal i col·lectiva. Una de les responsables del projecte, Neus Andreu, ens explica els diferents àmbits d'intervenció: "facilitem conflictes laborals, de gènere i de parella i insistim en l'àmbit educatiu oferint formació a escolars i docents".

Un altre sector vinculat amb la formació, però en aquest cas en els primers mesos de vida, és el de la criança. Al Poble-sec tenim les experiències del Petit Molinet i Babàlia, dues societats cooperatives que creuen en "l'educació viva, en el respecte cap al procés d'aprenentatge de cada infant, no en un acompanyament dirigit", relaten els postulats de Babàlia. A països del nord d'Europa i de l'Amèrica Llatina és habitual la criança compartida que discrepa del model clàssic de les escoles públiques i privades i s'inspira en els estudis de psicòlegs de renom com Albert

Bandura, T. Barry Brazelton o Urie Bronfenbrenner. "Ajuda a resoldre els conflictes de la vida quotidiana, en què es veuen implicades les noves famílies, com també serveix de xarxa social, humanitzant la vida urbana", s'assenyala des del Petit Molinet.

De l'hort a casa

Com ens explicava en un reportatge pretèrit l'integrant de la Xarxa de Consum Solidari, Xavier Montagut, "la sobirania alimentària és una estratègia de lluita que pretén retornar als ciutadans i als productors el control d'una alimentació en mans d'unes poques multinacionals orientades a maximitzar el seus guanys". Avui, al barri, trobem dos casos d'agricultura ecològica, El Carretó i La Seca, que defensen un consum responsable i respectuós amb el medi ambient. "Comprem directament la fruita i verdura al productor, un pagès del Baix Llobregat, i altres productes, com els ous, iogurts i conserves, els demanem a cooperatives i proveïdors del més a prop possible", expliquen des de La Seca.

Són només alguns exemples del que podria ser l'economia del futur. Oportunitats enmig d'una crisi sistèmica i de valors, com reivindica en Jean-François Guillemet, soci del grup de consum ecològic la Seca. "El sistema en què vivim qüestiona contínuament valors tan profunds com la solidaritat, la gratuïtat, l'intercanvi o la transmissió de coneixements per transformar-los en quotes de mercat", lamenta. El canvi, subratllen els entrevistats, rau en la recuperació dels valors més bàsics i humans i fer una revolució interna. Un cop fet aquest pas, estarem molt més a prop de canviar el món.

Jordi Molina

DESCOBREIX EL TERRITORI ATLES!

Noguera Pallaresa, 34-42
Tel. 93 426 79 73
Davant de la plaça de la Farga

16 minuts
22 minuts

CENTRE ESPORTIU MUNICIPAL L'ESPANYA INDUSTRIAL

Parc de l'Espanya Industrial, s/n
Tel. 93 426 79 73
Al costat de l'estació de Sants

12 minuts
20 minuts

CENTRE ESPORTIU MUNICIPAL LA BORDETA

La Bordeta

Poble-sec

Atles secretariat